

Asia: VN/4300/2023

Valtioneuvoston asetus perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Voimassa olevassa yhteishakuasetuksessa ei säädetä aloituspaikkojen määrästä. Ehdotuksella asetukseen lisättäisiin uusi 5 a §, jonka mukaan koulutuksen järjestäjä päättää aloituspaikkojen määrästä eikä voi muuttaa ilmoittamiensa aloituspaikkojen määrää enää hakuajan päättymisen jälkeen.

Kuntaliitto toteaa, että ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin, lukiolakiin, tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annettuun lakiin sekä vapaasta sivistystä annettuun lakiin sisältyvät asetuksenantovaltuutta koskevat säännökset. Niiden nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valtakunnallisesta hakumenettelystä. Kuntaliitto pohtii, onko koulutuksen järjestäjälle ehdotuksessa esitetty velvoite päättää aloituspaikkojen määrästä sellainen hakumenettelyä koskeva asia, josta voidaan asetuksenantovaltuuden puitteissa säätää asetustasolla.

Valtakunnallisesta hakumenettelystä annetun asetuksen 1 §:ssä säädetään perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaun soveltamisalasta. Ehdotetulla aloituspaikkojen määrästä päättämistä koskevalla muutoksella on vaikutuksia kaikkiin yhteishaun soveltamisalaan kuuluviin koulutusmuotoihin (ammatillisen koulutuksen työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen lisäksi myös ammatillisen koulutuksen perustutkintokoulutus, lukiokoulutus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sekä vapaan sivistystyön oppivelvollisille suunnattu

koulutus). Kuntaliitto katsoo, että esityksessä on arvioitu muutoksen vaikutuksia asetuksen soveltamisalan mukaisiin koulutusmuotoihin puutteellisesti ja edellyttää, että niitä arvioidaan nykyistä tarkemmin.

Ehdotuksessa asetukseen lisättäisiin uusi 5 a §, jonka mukaan koulutuksen järjestäjä päättää aloituspaikkojen määrästä eikä voi muuttaa ilmoittamiensa aloituspaikkojen määrää enää hakuajan päättymisen jälkeen. Lisäksi säädettäisiin mahdollisuudesta poiketa tästä pääsäännöstä siten, että koulutuksen järjestäjä voisi tarvittaessa lisätä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun koulutuksen aloituspaikkojen määrää hakuajan päättymisen jälkeen varasijojen voimassaoloaikana. Poikkeus koskisi ns. TELMA-koulutuksen aloituspaikkoja ja sen tarkoituksena on turvata oppivelvollisten pääsy ko. koulutukseen.

Kuntaliitto pitää sinänsä hyvänä, että TELMA-koulutuksen aloituspaikkojen määrää voisi lisätä myös hakuajan päättymisen jälkeen. Laajennetun oppivelvollisuuden voimaantulon myötä on havaittu, että TELMA-koulutuksen aloituspaikat eivät ole riittäneet vastaamaan tarvetta ja hakijamääriä.

Asetuksen muutosehdotus ei nykyisellään huomioi, että myös tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa voi ilmetä tarpeita aloituspaikkojen lisäykselle yhteishaun hakuajan päättymisen jälkeen. Oppivelvollisuuden laajentuminen on entisestään korostanut tätä tarvetta.

Muutosehdotuksen vaikutuksia on asetuksen muistiolounnoksessa arvioitu lähinnä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 7 §:n työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen (TELMA-koulutus) kannalta. Muihin koulutusmuotoihin kohdistuvien vaikutusten arviointia on tehty ohuesti ja Kuntaliitto pitää tätä puutteena.

Ratia Essi
Suomen Kuntaliitto ry